

Druk nr

obywatelska inicjatywa uchwałodawcza

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KRAKOWA
Z DNIA

W sprawie ustalenia kierunków działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w celu zabezpieczenia siedlisk gatunków chronionych na obszarze zielonej rezerwy pod Kanał Krakowski oraz Bagrów Ludwinowskich oraz utworzenia Parku „Ptasi Raj”.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2023 poz. 40) Rada Miasta Krakowa uchwala, co następuje:

§ 1

Ustala się kierunki działania dla Prezydenta Miasta Krakowa w celu utworzenia w przyszłości Parku „Ptasi Raj”, polegające na niezwłocznym podjęciu wszelkich możliwych i dopuszczalnych prawem działań, polegających na zabezpieczeniu terenów stanowiących siedliska gatunków chronionych na obszarze zielonej rezerwy pod Kanał Krakowski, od ul. M. Konopnickiej do ul. Kapelanka oraz przyległych Bagrów Ludwinowskich do wałów Wilgi, z wykluczeniem już zabudowanych działek oraz części ogródków działkowych od strony ul. M. Konopnickiej.

§ 2

W przypadku zaistnienia jakichkolwiek wątpliwości natury interpretacyjnej zapisy zawarte w niniejszej uchwale należy rozumieć wyłącznie oraz jedynie jako wytyczną, zalecenie, sugestię, cel, priorytet czy też wskazówkę o charakterze ogólnym, skierowane przez Radę Miasta Krakowa do Prezydenta Miasta Krakowa, co niezależnie od innych form interpretacji stanowi wykładnię autentyczną, posiadającą formalną moc wiążącą co do norm przez siebie uchwalonych, dokonaną przez Radę Miasta Krakowa jako organ stanowiący Gminy Miejskiej Kraków.

§ 3

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

Niniejsza uchwała ma na celu zabezpieczenie siedlisk gatunków chronionych ptaków, które znajdują się na obszarze położonym w południowej części Krakowa, obejmującym m.in. Bagry Ludwinowskie, zarośla, ogródki działkowe ROD oraz wszystkie inne działki wchodzące w skład tzw. niedoszętego Kanału Krakowskiego. Pomimo częściowego przekształcenia przez działalność człowieka, obszar ten zachował unikalny, półdziki charakter. Pełni dziś niezwykle istotną funkcję jako miejsce bytowania, gniazdowania i odpoczynku dla wielu gatunków ptaków oraz innych zwierząt.

Zgodnie z danymi z portalu ornitho.pl oraz dokumentacją zdjęciową, na tym terenie zaobserwowano co najmniej 71 gatunków ptaków, z czego 62 objętych jest ścisłą ochroną, a 5 z nich wymagają szczególnej ochrony¹. Świadczy to o dużym znaczeniu tego obszaru jako ogniwa w lokalnej i regionalnej sieci siedlisk oraz tras migracyjnych ptaków, co zresztą jest potwierdzone w dokumencie miejskim *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego*, gdzie został on wskazany jako jeden z korytarzy ekologicznych, a także przewietrzania Krakowa. Teren ten stanowi także bezpieczną enklawę dla innych dzikich zwierząt – swoje siedliska mają tu m.in.: jeź wschodnioeuropejski, ropucha szara, żaba zielona, żaba trawna, nietoperz borowiec wielki, ślimak winniczek czy zaskroniec. Przy stawie obserwuje się także ślady działalności bobrów.

Walory przyrodnicze tego miejsca potwierdził śp. dr Kazimierz Walasz – ornitolog, prezes Małopolskiego Towarzystwa Ornitologicznego, który już w 2006 roku złożył wniosek o ustanowienie na nim użytku ekologicznego „Ludwinów”. Także w innym dokumencie miejskim *Mapa roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa*² obszar ten został sklasyfikowany jako teren o najwyższych walorach przyrodniczych oraz jako cenny pod względem przyrodniczym. Tak duża różnorodność ptaków, obecność rzadkich gatunków oraz lokalizacja niemal w samym centrum miasta czynią ten obszar wyjątkowym w skali Krakowa. Choć częściowo przekształcony, łączy on pozostałości dawnej roślinności łąkowej z ogródkami działkowymi. Brak intensywnej zabudowy, dróg, hałasu i zanieczyszczenia światłem, stwarza idealne warunki do gniazdowania ptaków i życia innych zwierząt.

Nawet częściowa zabudowa – choćby pojedyncze bloki czy drogi dojazdowe – naruszy strukturę tego obszaru i może uruchomić efekt domina, prowadzący do stopniowej degradacji siedlisk i zaniku populacji nie tylko ptaków, ale również innych gatunków zwierząt. Zgodnie z najnowszymi badaniami prof. Marty Szulkin i dr Micheli Corsini z Uniwersytetu Warszawskiego³, zabudowanie połowy terenów zielonych w mieście skutkuje aż o połowę mniejszą liczbą młodych ptaków wylatujących z gniazd i budek łąkowych na danym obszarze. Pokazuje to, jak silny wpływ na ptasią rozrodczość ma urbanizacja. Dlatego tak istotne jest objęcie ochroną całego tego obszaru i przekształcenie go w park przyrodniczy.

Postulujemy utworzenie Parku „Ptasi Raj” – nowego typu miejskiej przestrzeni zieleni, w której nadrzędnym celem będzie ochrona dzikiej przyrody - bytujących na tym terenie ptaków. Wzorem podobnych inicjatyw w innych europejskich miastach, możliwe będzie tu pogodzenie ochrony przyrody z ograniczonym ruchem pieszym oraz działaniami edukacyjnymi. Szczególnie

¹ Stan na 18.05.2025 r. Obserwacje trwają.

² *Mapa roślinności rzeczywistej Miasta Krakowa i wyznaczenie obszarów przyrodniczo najcenniejszych, niezbędnych do utrzymania równowagi ekosystemu miasta*, sporządzona w latach 2006 - 2007 przez firmę ProGea Consulting z udziałem zespołu naukowców botaników i fitosocjologów.

³ *Conservation Letters, The Society for Conservation Biology*, <https://conbio.onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/conl.13093?af=R>

cenne fragmenty zostaną wyłączone z użytkowania w okresie lęgowym ptaków. Cały teren będzie również służył mieszkańcom jako przestrzeń kontaktu z naturą oraz miejsce budowania świadomości ekologicznej.

Niech powstanie miejsce, jakiego jeszcze nie było – Park „Ptasi Raj”!

Lista gatunków ptaków zaobserwowanych na tym terenie na dzień 20.05.2025 r.:

DD – brak danych | **VU** - gatunek narażony | **LC** – najmniejszej troski

LP	Gatunki	Nazwa łacińska	Ścisła ochrona gatunkowa	Czerwona księga
1	bażant	<i>Phasianus colchicus</i>	gatunek łowny	LC
2	bączek	<i>Botaurus minutus</i>	tak	DD
3	bocian biały	<i>Ciconia ciconia</i>	tak	LC
4	brodziec piskliwy	<i>Actitis hypoleucos</i>	tak	LC
5	cierniówka	<i>Curruca communis</i>	tak	LC
6	cyranka	<i>Spatula querquedula</i>	tak	VU
7	czapla siwa	<i>Ardea cinerea</i>	tak	LC
8	czeczotka	<i>Acanthis flammea flammea</i>	tak	LC
9	dzięcioł duży	<i>Dendrocopos major</i>	tak	LC
10	dzięcioł zielony	<i>Picus viridis</i>	tak	LC
11	dzięciołek	<i>Dryobates minor</i>	tak	LC
12	dzwoniec	<i>Chloris chloris</i>	tak	LC
13	gawron	<i>Corvus frugilegus</i>	tak	VU
14	głowienka	<i>Aythya ferina</i>	tak	VU
15	gołąb miejski	<i>Columba livia f. domestica</i>	częściowa	LC
16	grubodziób	<i>Coccothraustes</i>	tak	LC
17	grzywacz	<i>Columba palumbus</i>	gatunek łowny	LC
18	jaskółka dymówka	<i>Hirundo rustica</i>	tak	LC
19	jerzyk	<i>Apus apus</i>	tak	LC
20	kapturka	<i>Sylvia atricapilla</i>	tak	LC
21	kawka	<i>Coloeus monedula</i>	tak	LC
22	kokoszka	<i>Gallinula chloropus</i>	tak	LC
23	kopciuszek	<i>Phoenicurus ochruros</i>	tak	LC
24	kos	<i>Turdus merula</i>	tak	LC
25	kowalik	<i>Eurasian nuthatch</i>	tak	LC
26	krakwa	<i>Mareca strepera</i>	tak	LC

27	krogulec	Accipiter nisus	tak	LC
28	krzyżówka	Anas platyrhynchos	gatunek łowny	LC
29	kukułka	Cuculus canorus	tak	LC
30	kwiczoł	Turdus pilaris	tak	LC
31	łabędź niemy	Cygnus olor	tak	LC
32	łozówka	Acrocephalus palustris	tak	LC
33	łyska	Fulica atra	gatunek łowny	LC
34	mazurek	Passer montanus	tak	LC
35	mewa białogłowa	Larus cachinnans	częściowa	LC
36	mewa siwa	Larus canus	tak	VU
37	modraszka	Cyanistes caeruleus	tak	LC
38	mucholówkę szarą	Muscicapa striata	tak	LC
39	myszolów	Buteo buteo	tak	LC
40	nurogęs	Mergus merganser	tak	LC
41	pełzacz leśny	Certhia familiaris	tak	LC
42	pełzacz ogrodowy	Certhia brachydactyla	tak	LC
43	perkoz dwuczuby	Podiceps cristatus	tak	LC
44	perkozek	Tachybaptus ruficollis	tak	LC
45	piegża	Curruca curruca	tak	LC
46	pierwiosnek	Phylloscopus collybita	tak	LC
47	pleszka	Phoenicurus phoenicurus	tak	LC
48	pliszka górska	Motacilla cinerea	tak	LC
49	pliszka siwa	Motacilla alba	tak	LC
50	potrzos	Emberiza schoeniclus	tak	LC
51	pustułka	Falco tinnunculus	tak	LC
52	raniuszek	Aegithalos caudatus	tak	LC
53	rożeniec	Anas acuta	tak	LC
54	rudzik	Erithacus rubecula	tak	LC
55	rybitwa rzeczna	Sterna hirundo	tak	LC
56	sierpówka	Streptopelia decaocto	tak	LC
57	sikorka bogatka	Parus major	tak	LC
58	słownik rdzawy	Luscinia megarhynchos	tak	LC
59	sójka	Garrulus glandarius	tak	LC
60	sroka	Pica pica	częściowa	LC
61	strzyżyk	Troglodytes troglodytes	tak	LC

62	szczygieł	Carduelis carduelis	tak	LC
63	szpak	Sturnus vulgaris	tak	LC
64	ślepowron	Nycticorax nycticorax	tak	LC
65	śmieszka	Chroicocephalus ridibundus	tak	LC
66	śpiewak	Turdus philomelos	tak	LC
67	trzciniak	Acrocephalus arundinaceus	tak	LC
68	trznadel	Emberiza citrinella	tak	LC
69	wrona siwa	Corvus cornix	częściowa	LC
70	zięba	Fringilla coelebs	tak	LC
71	zimorodek	Alcedo atthis	tak	LC